

ПЕРЕДПАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:

на цілий рік 24 K
на пів року 12 K
на чверть року 6 K
на місяць 2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденною вистилкою 7 доларів або 14 рублів; з вистилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з вистилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо рукою ми серце і віра руска“. — З Русланових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовского ч. 15, II поверх. Експедиція місцеві в Агенції Соколовск г., ул. Я гайлонська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише в попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані вільні від подат. — Оповістки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і привітання донесеня по 30 сот. від стрічки.

За богато учителів.

Хто останніми літами сходяв ся з молодіжкою учительських семінарій, сей знає богато таких випадків, що матуристи в дуже добрих свідочтвах ждали довго на учительські посади, або й зовсім не діставали їх. Державні і приватні семінарії Галичини дають що року коло двох тисяч і в кандидатів і кандидаток учительського стану. Коли з них третя частина або й половина навіть не йде на посади, (хоч се не подібне до правди, бо молодіж семінарій звичайно бідна і вчить ся для хліба), то все ще лишає ся така скількість свіжих сил, з якою край — та й ще під теперішній тяжкий час з грішми — не знає, що почати, бо не має для всіх посад.

Який то недавній ще час, коли учительські посади давало всяким „панчопковим“ учителям з виділових шкіл та з фреблівських, або всяких неудачникам з середних і вищих шкіл, — а тепер уже й іспити зрілості заострено в семінариях, особливо при приватистах, і навіть при іспитованню публичних учеників перемагає думка, що гіперпродукція непотрібна і шкідлива. Уже починають „перебратити“, вимоги зростають а недалекій сей час, коли ті вимоги сформують законом і до прийняття в семінарії будуть вимагати безумовно бодай укінчення низшої середньої школи. Само жите веде до того, бо вже тепер немало є таких випадків, що студенти університету і техніки доповнюють свої іспити зрілості предметами в учительських семінариях і йдуть на села учителювати. Видко з того, що в краю чимраз тяжше о кусень хліба і вигорює ся верства людей, хоч і більше просвічених, але й більше невдово-

них, бо викинутих із нормального шляху життя.

Окружні шкільні ради, найбільше із західної Галичини, подають сего року до відомства, що не розписують ніяких конкурсів на посади, бо мають уже досить учителів. Двадцять і дві ради шкільні оголосили таке, значать у 22 повітах Галичини всі учительські посади заняті. У східній Галичині в ще десь де порожні посади, звичайно такі, що ніхто на них не ласий (в пр. в глибоких горах або в неурістуваних селах і присілках), але й тих є значно менше, ніж кандидатів і кандидаток на них.

Треба Полякам признати, що в короткім часі упорали ся з народним шкільництвом і коли ми перечили ся або й зовсім не думали над тим, що важніше і потрібніше, они всі сім доложили, щоби оанувати всі народні школи і всі місцеві й окружні шкільні ради. Конець того уже тепер такий, що на 15.000 галицьких учителів є всего коло 3.000 Русинів і Русинки і у всіх місцевих і окружних радах шкільних Русини на сірім кінці, бо за мало мають голосів, щоби переперти своє. А що та учительська армія переважно молода, то з того виходить, що в народнім шкільництві ми на довгі літа засуджені на уюсліджене і кривди, коли не змінить ся сей ворожий до нас дух, що всевладно оанував майже всіх окружних шкільних інспекторів і підледалце їм польське учительство.

Колиж Поляки уже можуть спочивати на лаврах, бодай у шкільництві, ми стоїмо на роздорожі і питаємо ся, що тепер робити; коли нема і не буде посад, то чи оплатити се давати нашу молодіж до семінарій на непевне, чи краще шукати їй вишого хліба? На се питанє в нашого становища не можна инакше відповісти, тільки так, що мимо всего

ми повинні продукувати далі як найбільше своїх учителів і учительок. Тільки одну засторогу треба завчасу поставити: Коли сі молоді люди мають справді у життєвій борбі здобути становище, то се не сьміють бути висівки і неудачники, яких тепер повно по семінариях, тільки се повинна бути молодіж дібрана і талановита.

Доси було, на жаль, так, що коли хлопцєви вже всі кінці рвали ся і батько не знав, що з ним почати, учительська семінарія мала виратувати і сина і батька з клопоту. Нічого правди таїти, що тут жерело відомих шкільних трагедій; буває, що й професор провнять ся, але буває ще частійше, що такі ученики самі доводять до катастрофи своїм лїнївством, своєю дикостію, повною неадекватністю до школи, фальшивим відчуванем кривди і т. п.

Малиб ми на будуче на таких силах опирати розвиток нашого руского народного шкільництва, то краще дати спокій. Колиж хочемо і сподїваємо ся успіхів, треба сказати собі, що учительські семінарії — се не є карні кольони і маґавини для всяких відпадків — там треба також доброго, здорового і солідного матеріалу в учениках. Лише такі ученики, пильні і талановиті, витримають конкуренцію при здобуванню учительських посад, котрих тепер уже мало, а за рік-два буде ще менше.

Крім того наші посли — бодай в почутю своєї вини, що не постарали ся в час о право прилюдности для наших приватних семінарій (тепер тяжше о се постарати ся, ніж перше, бо сказано: не треба вже учителів, гіперпродукція) — повинні зажадати більшого проценту рускої молодіж в державних утравістичних семінариях і скасованя іспитів зрілості для екстерністів і екстерністок.

Адже нема в нас семінарії, де що року не зголошувало ся би до сотні і більше всякої абиранини (sit venia verbo!), від польських mateczek і siostrzyczek зачавши, а на фієрах з війська скінчивши. Матеріал звичайно такий непригожий до учительського стану, що розпука! І все те пхає ся, уживає протекцій на всі боки, щоби лише дістати патент! На щож сих соток і тисячів екстерністів і екстерністок, коли для добре приготовлених учеників і учениць в державних семінариях нема вже посад!?

Коли вже у народнім шкільництві так завісно, то настала вже пора на лїпших і вибраних кандидатів, на більші вимоги, на поважніше полагоджуване цілої справи. А з окрема в нас не сьміють находити прилюдної оборони в імя політики всякі шкільні авантюристи, в яких цілком певно не буде наш нарід мати ніякого хісна. Не в бравнігах ратунок, тільки в пильности і праці — тим більшій, чим більше відчуває ся поважно потреби народу. Даваймо до семінарій не висівки, не відпадки, лише здорове зерно, а побачимо, що наші кандидати видержуть у будуччині суперництво хоч в ким!

Учитель.

Допись з Криниць-Здрою.*)

Ну, славити Бога завітала й у нас погода!

Вже другий день яко-так. Ясне сонічко виринуло зза хмар, озолотило своїми лучами пречудну околицю нашої Криниці і.. засоро-

*) Задля недостачі місця не могли ми зараз подати сей дописи. — Р е д.

Дозрілий чоловік.

(Конець).

У Брошковского була хмара людей і диму. Міцця не було до сітки. На щастє найшли знайомих, два крісла приставлено ще до стола і они якось примістилися ся.

Був тут пенсіонований і нежонатий гофрат Зарембальский, судові радники Шіц і Пацюра, майор Кнопф і професор Пшестшеґальский. Хто не був знайомих з Бобрецькими, з батьком і сином, тепер познакомив ся і всі поздоровили Ромка з іспитом зрілості, коли довідали ся о тім від его батька.

Кельнер приніс дві малі склянки пива. Оно було дійсно як сметана.

— Пий! — сказав батько синові, а потім почав товариству пояснювати: — То молоде це, безвусе... Гадаю собі: по матурі перший раз нехай піде разом зі мною на пиво. На що має сам волочити ся?

Професор Пшестшеґальский цілою долоною стягнув свої величезні вуса на губу і на бороду, втер тим способом піну з пива, але й сховав злосливу усмішку. Ромко не дивив ся на него і чув ся несвобідним.

— Що тепер матура?! — почав гофрат. — Тепер се жарт! Здають лише кілька предметів і переходять більшістю голосів, хоч дечого не здали... що то за іспит?! То за моїх часів була матура! Цілий день, всі предмети, навіть реліґія... від рана до півночі! Ми пріли, а тепер!..

— Всі гімназії тепер дрантві, — не в гнів сказавши вам, пане професор! — сказав радник Пацюра.

— Прошу, мене се не ображає, я сам то кажу — відповів професор. — За моїх часів за тютюн гонили в гімназії, за ховзанку давали всім годни карцеру, а тростяною били в то місце, де ноги виростають, навіть у вищих гімназії. І все таки лїпше було.

— Субординація була! — замітив майор. — Не бабска педарґія: bitte, wollen Sie, geruhen Sie, seien Sie so gnädig...

Радник Шіц не мав часу говорити, бо що випив велику склянку пива, оно зараз сливало з него потом з лисини і широкого, товстого лица. Радник Бобрецький, худенький, завидлий в службі судовик, мало говорив. Випив уже давно свою склянку пива і ждав на другу.

— Випеш ще? — спитав батько.

— Випю.

Друга склянка не знати коли щезла в горлі Ромка. Батько й не зауважав.

Більше й менше старі діди заговорили тепер про війну на Балканах. Ту вже майор вів розмову, мов свій баталіон, а товариші побожно слухали. Ромко страшенно нудив ся, слухав з годину, ждав, чи батько скаже да-ти третю склянку пива і вкінці шепнув ему: „Ходім!“

— Уже хочеш спати?

— Хочу.

— Ну, то ходім!

Заплатили й вийшли.

— Може би ще до цукорні? Я напю ся чаю, а ти морожене зїш — засочував батько.

— Та хто би до цукорні йшов?! Се для жінок. Ходім краще до каварні, де музика грає — відповів син.

— Деж грає? бо я не знаю.

— В Ельдорадо.

— Звідки ти те все знаєш? — дивував ся батько.

— Штука знати, як афішів і ввісок повно на кожнім кроці! Але ще краще буде, як підемо спати. Се найрозумнійше.

— Правду кажеш! — згодив ся батько і по дорозі навчав сина: — Ти бачиш, як я живю: скромно і чесно... Видатків богато, дорожня, нема звідки і за що. І за молоду не гуляв і тепер не можу і не хочу. Тішу ся, що й ти такий скромний і порадакий, не розтративий!..

— Я ще ту корону маю, що мені тато дали — похвалив ся син. — А палицю купила мені мама.

— Що там палиця! дурниця! А от коли ти здоровля шанував, за фартушками не бігав, не пиячав, не курив — се важне! Я дуже тішу ся, що ти ще такий невинний!.. Я сам, бачиш, цілими днями в уряді, — гірка година! — не маю навіть коли з дітьми поговорити. Але, слава Богу, у мене діти добрі... мама пильнує!..

Прийшовши до дому, радник зараз поклав ся в ліжку. Ромко приступив до мамі в кухню і шепнув їй: — Я ще піду на хвилину в місто.

— Не йди, Ромцю, прошу тебе!

— Мамо! адже я вже дозрілий чоловік і не панночка! Я зараз верну. Прошу, прошу!..

Ромко подїлував маму в руку, мама его в чоло — і се значило, що може піти.

— А не бав ся! Возьми собі ключ від мешканя!

— Я не забавлю ся!

— Не можу ему відмовити, він нині по-

матурі — немов оправдувала ся пані радникова перед кухаркою. — Тільки ти панови не кажи нічого!

— Я не скажу!

В чверть години потім Ромко сидів уже в товаришами, що також здали матуру, в шиночку „Під сорокою“. Перед ним стояла велика склянка пива і він бавив товаришів оповіданем про свого батька.

— Знаєте! запросив мене мій старий нині на пиво. Дав мені дві малі склянки пива, а за третю й не питав ся! А пиво таке, як сметанка! Чиста мука! І корону дав мені — ха-ха ха! Знає, що коштує кавалерське жите! — Кельнер, пиво! Для всіх! Я плачу!

Аж тепер Ромко забавив ся! Вернув о третій рано і ледки зайшов до своєї кімнати коло кухні. Мама намагала ему розібрати ся, бо він не мав сили. Потім прикладала ему зимної води до голови. Хоч все робила дуже тихо, радник таки збудив ся.

— Що там стало ся? — спитав, коли жінка вернула до спалні.

— Ромкови зробило ся недобре.

— Та він лише дві малі склянки пива випив!

— І зашкодило ему — відповіла жінка.

— Що то значить, як чоловік непризвичайний! — Зітхнув батько, натягаючи на себе колдру. — Де ему до пива?! То ще хлопець незіпсований — молодий!.. Від одного паїр-роса в голові закрутило ся!.. Але чей ніщо злого ему не буде?

— Не бій ся! Можеш спати!

Радник обернув ся і старав ся знову заснути.

О. М.

мило „барометр“, який все уперто вказує на „zmiennie powietrze“!

І літники справді відітхнули. Якесь нова надія вступила в їх серця, кождий хоче вірити, що се, що було вже не вернеться і даві Бог, щоби не вернуло ся!

Бо не знати, як там у Вас у Львові, що часопись — щось иншого приносить, але у нас, вірте — або не вірте, „погода“ так була усталася, що й та „дрібничка“ гостей — як на Криницю! — яка нещасливо тут була по пала, пакувала коші і думала забиратись.

„На щасте“ зливи й комунікацію перервали і Криницю від світа відтяли і гості „користали“ на дальше зі „сталого погоди“.

А „погода“ була справді чудна.

Понеділок — осінні хмари, вітер, дощ... вівторок — ще гірші хмари, дощ.

середа — сальний, студений вітер, дощ... четвер — захмарено, громи, дощ...

п'ятниця — вітер, дощ... субота — дощ...

неділя — захмарено, вітер, дощ...!

А потім знов „de sarco“... Систематично, в дивно витревалості, з незвичайною енергією ляло і ляло і аж від вчора якось успокоїлось...!

А ся „погода“ дає ся відчувати не лиш самим літникам, але й Кринци.

Взяти лиш число гостей з попередних літ, а в сім році, то побачимо, що справді оно зменшав ся, та що при інших причинах, про які коротко згадаю, і „авра“ сьому винна.

В році 1911 було тут ще 11.158 осіб.

В році 1912 вже лиш 9.954 осіб,

а в сім році до 17. VII. лиш 4.673 осіб.

Що правда, до кінця третого сезону ще троха прибуде, нехай ще других 4.000 (!) приїде, одно єсть певне, сего року знов загальне число буде менше від попередного року і коби я не був лихим пророком, оно ще буде малітє, поки Криниця не направить собі тої репутації, яку саме в попередних роках була в власної вини стратила.

Репутації, пишу, бо в дійсности є змаганя і бачимо добру волю зі сторони відповідних чванків, щоби хибя направити і недостачі усунути!

Вистоюване за білетами, від пятої з рана до осьмої і девятої хорих людей, які тут приїхали „за здоровлем“, належить до „сумної історії“ Кринци і вже більше не повторять ся.

Заряд виставив зовсім окремо льокаль для продажу білетів, збільшив число кабін і усунув тим самим непорядок, який панував на коридорах і в самих лазнях купелевих.

Не належить забути також і про довершену регуляцію річки Криничанки, яка перепливає повздовж цілу Криницю. Ціла регуляція, в подобі виложеного закопаньскер дольомітом жолоба, робить вражнє майстерско виконаної забавки. Річ природна, що ся частина здрюю віддасть аж тоді Кринци належну прислугу, коли береги річки очистять ся і упорядкують ся і коли справді здовж правого берегу урядить ся бульвар, в роді заграничних „quai“, як то є в провкті! Але решта все як було.

Зеліничий дворець, о девятій на всі сторони замкнений. Всюди темно, ніякої служби, ніякої „інспекції“. Се мабуть одинокий дворець в своїм роді, де би так скоро все завмирало, і горе літничков, коли поважив ся лишити щось на двірці і побічи до міста вшукати помешканє. Все або на улицю, або до магазину, дворець замкають, бо „wszystko poszło do teatru“... Ночуй на голих матрацах або до готелю. От під таким прикрим вражнєм літник заїздить у Криницю!

На помешканє я особисто жалувати ся не можу. Дві маленькі кімнатки двіста корон на сезон, ну можна витримати. Но страшний низький панує тут і на дальше. Бачив я комнатки та ні, се не комнатки — а кліткя, за які в більшим провінціональним місті заплачуло би ся 24 К річно. Тут за таку клітку привезеної літник заплачуло 120—140 Ква місяць і вдоволеній ще, наколи згодить ся в обслуго, бо инакше, бо инакше, бо инакше води ще з окрема солено треба заплатити! Що тут як на купелеву місцевість досить дешево се удержанє. То й мале заштанє в інтересі Кринци до хвального Заряду: Чи не можна би й помешканє якось під лучшу контролю взяти?

Не дало би ся якось тих пересадних цін усунути і якось їх унормувати? Єсть се одною з найбільше пекучих справ, дотикаючих Кринци і, хто знає, чи більшість гостей з сеї причини єї не обминає! В самим осередку

Кринци-Здрюю нічо не змінило ся. Та сама одерта буда на музику, яка була й попередними роками, ні відновленя, ні відреставрова- ня. Виглядає радше на „будку“ „z wodą sodową“, яка в Кринци і на той ужиток не повинна би мати місця! Та дарма! Хвальний Заряд мабуть буде тримати єї ще з два роки, щоби враз з знатним композитором і директором оркестри п. Вроньским дїждати ся сороклітнього ювілею!

І п. Адам Вроньский, думаю, таки ще дїжде ся того, що свій сороклітній ювілей — за два роки — відсвяткує вже не в обдрапаній „буді“, але в иовій, гарній, на відповіднім місці уладженій, яка би відповідала і самій ступді музики і много заслуженому директорові і композиторові. Уже коли ми опинили ся при музиці — так годі не згадати, що як на Криницю она рішучо за маленька. Тут число членів музики рішучо повинно бути подвоєне! Але сам п. Вроньский нічо не зробить, коли одержує на 5 місяців 11.000 корон на девятнаїть членів! О якже инакше виглядає в Трусканці: жид Шварцманов одержує за 3½ місяця 18.000 К літш на чотирнаїть людей. Дивує Вас може, чому так о п. Вроньского розбиваю ся. Бо й чиж музика головно в „слотній“ порі нам тут побуту не упрямнює? А потім сам пан Вроньский, любимець всіх, підбив всіх і своїми власними композиціями в роді: „Над Дністром“, „Над Прутом“, „Над Черемошом“, „На мураві“, „Спомини з Коломиї“, „Думка українська“, „Увертура гуцульська“ і т. д. і т. д. одушевляє чоловіка і переносить єго думками між своїх!

А по сім ще одно! Пан Вроньский — артист для всіх, а яко такий любить всіх і рад би всім відповідні хвалі упрямити. Мали гості-Поляки при святкованю 63. річниці гарну вязанку польских пісень, одержали й Русини на святго Петра і Павла, самі свої, таки свої рідні пісні і тим хибя пізнали, що у них велике сьвято і що там, де церкви сьуть, наші таки ще инакше сьвяткують. Бо в Кри-

нци-Здрюю ні церкви, ні каплички і нема иншої ради як до костела ходити і „mszy“ вислухувати. І тут знов невеличка увага. Є тут в Кринци Здрюю і костел і капличка. Не міг би так парох Кринци хоч би від часу до часу загостити до Кринци-Здрюю і Службу Божу відправити? Та й чи не удало би ся таки розванути яку-таку акцію, щоби літникам-Русинам, яких число в року на рік тут зростає, бодай яку-таку капличку виставити? Та справу сю повинні взяти в руки посторонні люди. Надто тут ще розпаносена кацалска язва з „православними“ афектами, щоби могла подбати хотай би о католицьку капличку!

З инних розривок в часі слоті, про які тут кочне би згадати — се театр і „читальня“. Театр той сам, в нічим не змінив ся, навіть представлення в року на рік ті самі повторяють ся. Відти то й сталі літники не користають так часто з сеї розривки і много першорядних і другорядних фотелів з дня на день порожних! „Читальня“ богато вивінована. Є часописи польські, німєцкі, французкі і англійські, маємо і „Руслана“, який справді вічно „в руках“, — з російских ні одной. Видно Заряд не глядить поважно на тих кілька „російских“ шапок, з якими не можуть розстати ся польські патриоти зва кордону!

З розмислом я розбалакав ся з одним з них. „Як то? То мене Українця разить сам вид сеї шапки, символ кнута і нагайки, першого-лучшого „паліцмайстра Тагєва“, а ви тут носите їх, впроваджуєте моду і може ще чваните ся ними?“ Зачервонів ся мов буряк, видно було, як єму прикро стало, виговорив кілька оправдань і пішов до базару купити „панаму“!

От і вся Криниця. Та ні, безлісів і прохлєдів. На се відкладаю собі материял на пізнїйше, коли справді погода усталиє ся і дощі нас оставлять. Маю повну надію, що так справді буде і що небавом донесу вам щось відрадішого!

Та „барометр“ знов показує на — „deszcz“ і „zmiennie powietrze“! А но, поживемо, побачимо... —

4-ка.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Речинець скликаня державної ради. „N. W. Tagblatt“ доносить, що завішенє автономії в Чехах вплине без сумніву на опізненє скликаня державної ради, бо Чехи грозять, що здержать єї діяльність, щоби віділатити ся за завішенє крайової автономії в Праї. З початком мала бути скликана державна рада на останній тиждець вересня, а тепер виявляє ся, що сего реченця не можна буде додержати. Скликанє державної ради наступить найскорше в половині жовтня і то під условину, що мирові чєско-німєцкі переговори, які зачнуть ся зараз з початком вересня, добре покінчать ся.

В тим самим часі зачне намісник др. Коритовский урядові переговори межі Поляками а Русинами в справі виборчої реформи до галицького сойму. Коли би виявило ся, що нема повної певности, що малий фінансовий план буде мати свою більшість в державній раді і буде міг без перешкоди перейти в палату, тоді державна рада не буде скликана навіть в половині жовтня, але щойно в пізнїшій реченці.

Завішенє автономії в Чехах. Краєва адміністраційна комісія ухвалила вчєра признати постановлений патентом з дня 26. м. м. податок від пива. Рівночасно постановила комісія замкнути з днем 1. сєрпня платню крайового маршалка і членів крайового вадїла, а завести платні для предсїдника і членів адміністраційної комісії.

З причини розвязаня чєского сойму і заведеня адміністраційної комісії грозять Чехи обструкцією в парламенті.

Нєсупокої в Сєрасєві. Оноді відбули ся в Сєрасєві збори „музулманьского просьвітного союзу“. Підчас нарад прийшло до непорозумінь межі сєрбо- і хорватофільскими музулманями. Почали падати револьверові стріли, так, що ранено много учасників зборів. Вкінци поліція розвязала збори і арештувала много учасників. Межя раненими находить ся пять поліціантів.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Нова війна на Балкані.

Розєм!

Румунська агенция оголошує: Мирова конференция балканьских держав, що радить в Букарєштї, зїбрала ся на перше засїданє вчєра о год. 4. по полудни. Сейчас по взаїмнім представленю ся почали вести ся переговори з незвичайною куртуазією.

Предсїдник міністрів і міністер заграничних справ Майореску привтав присутних іменем короля Карла і румуньского народу.

Предсїдник Пасич просив іменем держав, представлєних на конференції, предсїдника міністрів Майореску, щоби обняв постійно провід нарад. Майореску прийняв серед оплесків відпоручників сю предлогу, почім предложив розєм.

Предсїдник Веніцельос заявив, що відпоручники приймають предлогу що до перерви в ворожих кроках. Міністер Тончев висловив надію, що всі відпоручники, прилучючи ся до предлогу розему оживлені є поєднующим духом так само, як болгарске відпоручництво.

Наступила перерва, в часі якої військові знатоки редагували текст дотичного договору. Після того розпочато засїданє і потверджено військовий протокол в справі здержаня на 5 днів ворожих кроків.

Провідником окремих відпоручництв вручено по 4 примірники сего протоколу, щоби телеграфічно переслали головним кватірам про розєм. Всі повновласники з вдоволенєм ствердили, що предлоги в справі розему прийнято одяоголосно.

Верховладне становище Румунії.

„Universul“ пише з нагоди розпочатя нарад мирової конференції: Сповненє румуньских домагань є певне. Се дасть можливість Румунії зробленя коначного впливу і натиску

на бувших союзників Болгарії, щоби не ставляли занадто великих домагань. Важною є річю, щоби Болгарію не трактували несправедливо бувші союзники і щоби не позбавлено єї оочів першої війни, Дневник перестєрігає перед пересадними домаганями, які могли би спровокувати вмшанє Європи. Балканьські держави повинні скористати з нагоди і освободити ся від опіки Європи.

Кроваві битви.

„Universul“ доносить: Оноді по полудни одержало букарєштєнське сєрбське посольство урядову відомість, що сєрбське військо бомбардує Відинь. Сєрбське військо стануло довкруг Відиня і заняло село Тонарчик. Болгари боронять завзято міста.

Армія ген. Петрова посуває ся вперед в побіднім поході проти Сєрбів. Болгари є також від передьчера в значній перевазі над Греками. Перед кількома днями впає коло Кочани в руки Болгар архів чорногорского баталїону. Між иншим найдено там документи, які вказують, що ще 23. червця, отже перед початком другої війни мали Чорногорці одержати приказ напасті на Болгар.

Битви біля Джумаї, яких перєбєг не є доси звїсний — є незвичайно кроваві. Обі сторони бороли ся з великим завзятем. Болгари робили великі зусилля, щоби не впустили Греків на власну болгарську область. А Греки старають ся вмашерувати там, щоби мати доказ, що болгарский погром дійсно повний.

З головної грецької кватіри надїйшла до Атен депеша грецького генєрального штабу: По кровавих битвах коло Сїмулі, які забрали багато жертв в людях, уступили Болгари на добре укріплені становища біля Джумаї. Наше військо напало на сі становища Болгар, котрі тимчасом одержали поміч. По незвичайно кровавій битві мусїли Болгари втїкати. Втрати їх є величєзні. Дєлкі баталїони вбито в пень так, що з дєяких полишило ся всего по 30 людей при житю. В відвороті позривали Болгари мости на Бистрици. Болгарське військо урєвадило богато грецьких потаблїв з Джумаї, почім вкинено їх в огонь. Опісля цофнули ся Болгари на власну область, куди задумують вмашерувати також Греки.

Грецьке міністерство війни оголошує, що місцевину Гїомульдіна заняло грецьке військо без опору. Болгари уступаючи, підпалили дворець і припаси амуніції. Греки здобули 60 велїничьих вагонів і 4 льокомотиви.

З всіх сторін потверджують, що битви о посїданє Джумаї-Балї потягнули за собою величєзні втрати. Числа ще не можнє означити. Болгари уступили до Дубніци.

Туреччина добровільно не уступить.

Турецкий престолонаслідник Юссуф Ізведін і син султана кв. Зїя Еддін прибули оноді до Адриянополя. Принято їх з великими овациями. Престолонаслідник виголосив бесїду, в якій висловив радїсть, що військо знова заняло Адриянопіль, другу столицю держави. В Адриянополї відбувають ся безнастанно віча, які ухвалюють резолюції за удержанєм Адриянополя.

Енвер бей заявив спїробітничкови „Martin-a“: Прошу оголосити в Європі, що мї рішучо Адриянополь не видамо. Ніяка сила не зможе нас усунути з міста де находять ся гроби наших султанів. Коли буде потреба, будемо бороти ся до останної каплї крови.

Збори мусулман в Адриянополї вислали телеграфічну адресу до султана в просьбою, щоби Адриянополь не віддавав знова в руки невірних. Порта одержала від мусулман з Індий, а також з инших осередовищ ісламу телеграми з желанями ізза відзисканя Адриянополя.

Турецкий посол вручив румуньскому королеви відповідь султана на депешу короля. Султан старає ся доказати, що посїданє Адриянополя є для Туреччини коначне в оглядом на охорону Царгороду і Дарданелів.

„Graeca fides“.

Болгарский відпоручник Начєвич старає ся й дальше осягнути порозумінє з Туреччиною. Переговори ведені попередю дозріли вже так далеко, що Начєвич жертвував Турецкий значне розширенє границї Єнос-Мідія. Однак Турки нараз зїрвали переговори, бо тимчасом Греция обїцала Туреччині, що одержать границу Маріци. В хвилі, коли Турец-

чина розпочала нову війну, Греція пофнула своєю обіцявкою.

Австро-Угорщина в згоді з Росією.

Берлінські добре поінформовані круги не потверджують донесення одного з заграничних диванів, наче би кабінети згодилися на причалення російського війська до Бургас. Інспірована допись в „Kreutz. Ztg.“ займає ся можливостями мирових переговорів з точки погляду рівнобжної акції Австро-Угорщини і Росії. Отже інформатор сеї дописи заявляє, що не можна говорити про якусь порозуміння між Віднем а Петербургом. Вправді се правда, що Сазонов звернувся з власної ініціативи до австро-угорського амбасадора в Петербурзі, даючи вислів своєї радості ів ствердження події, що віденська і петербурска політика йде по одній лінії, але нічого понад се. В Відні панує погляд, що на балканську політику Росії не можна дивити ся з точки видження Делькасого, який виголосив в своїм часі звісні слова, що проти Австрії, отже проти тридержавного Союзу можна змобілізувати мільон багнетів.

„N. fr. Presse“ доносить з Петербурга, що російські військові круги займають ся живо справою евентуальних кроків проти Туреччини. Російські політичні круги в противні вмашерованню Росії до Арменії, на їх думку російське військо повинно помашерувати на Адріанонопіль і в тій цілі виплисти в однім а портів Чорного Моря.

Збори амбасадорів перед фериами.

З рішень оводішних зборів амбасадорів треба віднести ще такі подробиці: Після сих рішень Сербію візвє ся, що би як найкорше уступила в тих альбанських областях, які ще займає. Опісля мають розпочати великодержави кроки в Цетинї і Білгороді в цілі охорони магометанського населення на областях, занятих Чорногорю.

„N. fr. Presse“ доносить в Берліна, що збори амбасадорів відложено до пятниці, почим розвдуть ся амбасадори на відпустки. До пятниці має наступити спільний крок в Царгороді, що дійсно наступить, бо вже кількох амбасадорів одержало такі самі інструкції.

Голод і розпуна в Софії.

„Lос. Anz“ подає в Софії незезуровану депешу, в якій начеркено положенє в болгарській столиці. Після сеї депеші ціле місто подібне є до величезного шпиталю. Під місто затягнуто обложні гармати. Кожного ранка питають ся мешканці, чи будуть мати що вложити до уст. Ріжницї між бгатами і вбогими зовсім затерли ся. Населенє в північній Болгарії оперло ся в утєчі перед Румунами о Софію, в якій супроти того на малім просторі зібраних є около 200.000 людий. Шпиталі переповнені раненими. Недужі лежать в шпиталях і бараках без опіки і помічи, бо нема лікарів і наглядачів. Коло касарень громадають ся люди і просять жовїрів о хлїб. Цїни середників поживи дійшли до небувалої висоти. Дому Данєва стереже сьильний відділ війська. Данєва страшно ненавидять за єго русофільську політику, яка приготовила погром і упокорєнє для Болгарії. Він має передати військові болгарські пляни Росії (?), звідки дістали ся они до Сербії і Греції. Данєв боїть ся показати сам на улицю, а єго жінку, яка прийшла доглядати недужих, вивкинули хорї з шпиталю.

Гуртове наверненє?

„Lloyd ottomane“ доносить, що 600.000 македонських Болгар ів обурєня проти Росії а також, що би запротестувати проти царгородского патрїярха, рішило перейти на відрокатолицької або протестантської церкви.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В пятницю: руско-кат.: Маркила; римо-кат.: Петра в ол. — В суботу: руско-кат.: Ілїї пр.; римо-кат.: Альфонса.
— Сєгорічна медаля Сьв. Отця. В Ватикані є звичаєм, що кожного року вибиває ся медалю в честь Сьв. Отця. На одній стороні сеї

медалі є погрудє Сьв. Отця, а на другій поміщує ся після волі Сьв. Отця найважнїшу подію відповідного року. Сї медалі переходували в архіві Сьв. Отця, становлять бронзову історію Сьв. Отців. Є они срібні, золоті або бронзові. Сьв. Отець переходує відповідне число таких медалів з кожного року, що би їх пізнійше розділяти при послуханях. По смерті Сьв. Отця вкладає ся вибїти за єго понтифікату медалі до домовини. Після волі Сьв. Отця, Пія Х., на сєгорічний медала зазначєно на противній стороні спомин заложєня окружної духовної семінарїї для Калябрії, в єпископській столиці Катанчаро, яка має 22.799 мешканців.

Звісно, як вельми старає ся теперішній Сьв. Отець о вихованє членів духовного стану. Під тим оглядом дають ся відчувати на жаль в Італії великі недостачі. Є там 283 єпископств, а кожде з них має свою семінарію; тому в много з них нема не лише відповідного числа профєсорів, катєдр і книжок, але вельми часто й вихованців. Сьв. Отець старає ся зарадити сєму лиху і виховати добрих духовників, хоча би було їх менше. В сїй цілі позакладає вже теперішній Голова Церкви окружні семінарїї в Пулїї, Тоскані, Романі, Льоції, Умбрії і Кампанії. Останнє з черги семінарію заложив Сьв. Отець в Калябрії і ся є представлена на сєгорічних медалях.

— Розпущенє резервістів. З Відня доносять, що небавком будуть розпущені домів резервісти XV. і XVI. корпуса, а се з причини, що полагоджєно альбанський статут.

— Москвофіли в Київї. „Кїєвлянин“ пише про приїзд галицьких москвофілів до Київа такє: На чолі москвофільської „прогульки“ стоять др. М. Сохоцький і др. О. Крушинський. „Прогульковців“ вічукували представники „Кїєвского Славянского Общества“, „Галицко-русского Общества“ (розумїє ся, з Петербурга), „Отдїленіє Гал. русск. Общ. въ Кїєвѣ“, представники педагогічного сьвіта (!?) і встави. (Про те, що „прогульковців“ дожидав кїївський генерал-губернатор „Кїєвлянин“ благорозумно замовчує, хоч про те писала „Рада“ — прим. Ред. Руслана). Предсїдник „Славянского Общества“ привітав галицьких братів щирою промовою: „Ви приїхали, сказав він, із того кута російської землі, де особливо тяжко визнавати початки російського культурно-національного „єдинства“, де російське слово, російська віра визнають в останнім часі особливо тяжкі переслїдувань. Надїємо ся, що ваш побут в нашім місті буде огрітий любовію, увагою і старанєм, на які заслуговують такі близкі братя. Вітайте!“ — Ми також надїємо ся, що не на дармо приїхав до Кїєва гр. Бобрїнський і постарає ся своїм „близким братям“ упрямити їх побит в Київї.

— Трагічна пригода під Говерлю. В ночи на 22. лїпця обкрадено одного з найбогатших господарів в Дзембронї коло Жабя, Андрія Сорича. Син Сорича, Іван, думаючи, що злодії сховали ся на день в лїсі і найближшій ночи будуть вертати, сховав ся в недалекій вільшинї і з рушницею ждав повороту злодіїв. Нещастє хотїло, що в ту околицю заблудив інжїнер І. Садовський, котрий вибрав ся був на Говерлю. Коли по дорозі в Дзембронї заскочила єго ніч, він рішив вернути ся і переходив саме коло вільшини, в котрій сидїв Іван Сорич. Сєй взяв інжїнера за злодія і крикнув: „Стій опршкү — чого сюди волочаш ся!“ Інжїнер замість задержати ся і справу вияснити, почав непотрібно втікати. Іван Сорич вистрїлив і поцілів Садовского в ногу. Садовський оглянувши ся, побачив чоловіка, котрий мїрив ся до него з ружницї і грозив, що ще раз вистрїлить, коли Садовський не буде супокійно іти в сторону недалекї хати. І Садовський послушав. Тимчасом батько Івана почувши стрїли, вибїг з хати з вилами і біг синюви на поміч. Інжїнер так налякав ся старого Сорича, що добув бравніг і кількома стрїлами убив старого Андрія. Іван боїачи ся, що би і єго не стрїтила та сама доля, утік, а Садовський почав також втікати і чим скорше прибіг до свого помешканя в Жабю. Сьвій крайню нерозважний, а навіть злочинний крок пояснює п. Садовський тим, що не вмїє поруски, тож нічого не розумів, що хотїли від него гуцуля. Андрій Сорич погіб на місці, а п. Садовський вїїхав до Львова до шпиталю в цілі переведєня „операції“ на новї. (Н. Сл.)

— Зміна в організації австрійської кінноти. „Die Zeit“ доносить, що небавком настане де-

яка зміна в організації австрійської кінноти. Головна зміна буде полягати на тим, що попері придїлені до кінноти одержать свої конї. В сєй спосіб буде піднесений стан коний в часі мира майже о 1000.

— Пригоди учеників в часі фєрий. Учеників львівської академічної гімназії Онока в VIII. класї і Лучицького в VII. класї арештовано в Миколаєві мін. суботи рано під замітом шпигунства. Очевидно, що се непорозумінє, тому з рамени академічної гімназії інтервєнтував в сїй справі у властей проф. др. О. Сушко і хлопці, засмакувавши, арешту, виїнуть ще нинї на свободу.

Щось подібного мабуть стало ся з двома учениками краківських гімназій Г. Конасом і А. Шарєком, які піхотою вибрали ся до Ойцова, але російські власти, здає ся, придержали їх також під закидом шпигунства. — Очевидно, що сєй закид сьмішний і міг би повстати лише у російських властей, бо одєн ученик числить 14, а другий 13 (!) лїт.

— Арештованє угорських профєсорів університету в Румунії. З Будапєшта доносять, що недавно арештовано в Румунії під замітом шпигунства двоє будапєштєнських профєсорів університета д-рів Горвата і Мілльнера. Оба вертали в Малю Азії, де вїїдїли в наукових цілях. Д-ра Горвата освободжено по двотижневій в'язницї, а що дїє ся з Мілльєром, до сї не звісно.

— Рускі оселї в Парані. Про оселю Рїо-Кларо пише дальше прудєнтопільський „Мїсьонар: Так склало ся, що повстала нова церков в оселї Рїо-Кларо, на кольонї III. під візанцем Прєсьє. Сєрця Христового. Церков досить простора 27×12 м., стоїть на однім з горбів оселї III, у віддалєню 3 кілометрів від місточка Марєшалл Маллет, де є стация залїзнича. Побудувавши церков, бл. п. о. Кїрило Сїмків, не забув і на просьвітне житє своїх парохіян. Таки біля себе удержував школу, заложив „Читальню Просьвіти“ Що недїлі по скїнченім богослужєню сходили ся до школи члєни і там в присутности своєго душпастиря, читали, говорили на теми, що дотикають житя нашого народу, чи у старім краю, чи бразилїйських переселєнців.

Годї поминути сєго, що будь що будь остане ся на вєгда пам'ятим в історії рїо-кларської оселї а з другої сторони поминути сєго, що в тим самім році, коли о. Кїрило поселив ся на кол. III, прибув в Галичину сьвящєник о. Павло Петрицький, котрий до нинї перебуває і працює при церкві св. Михаїла, вїсинал 2, але независимо від тутешного дїєцєзального єпископа. По смерті бл. п. о. Кїрила, заступав сью парохію чєрєз 6 місяців о. Рафал. За той час оснувало ся Товариство шкільнє „Шкільний Союз“. З великим жаром кинули ся тоді люди до сєго дїла, розуміючи добре, що без подібної підмоги, школа хоч би і під оком сьвящєника не устоїть ся. Се товариство існує і до нинї, та розпоряджує вже сьильним капіталом. О. Рафал перебув на заступствї до мая. В тим часі приїхав з Європи о. Михаїл Березюк, та в волї курїтиского єпископа ексц. Браїя, оств при церкві на кольонї III, обнявши руску парохію рїо-кларську.

В р. 1911. прибув там з Галичини о. Петро Процьків і оба сї отці працюють під сью пору на кольонї рїо-кларській, ревно в правдивим пожертвованєм.

Отці в Рїо Кларо доїждають і на оселю Вєра-Гваранї, що віддалєна 3 милї, а в амешканє понад 600 рускими родинами. Тепер саме старанєм о. Михаїла Березюка ставять ся там велика та гарна цєква.

В Рїо Кларо справа шкільна стрїчає ті самі трудности, що і на инших оселях просторї Парани. І тут, мимо великої дбайливости, стараня, агітаційної роботи за школою зі сторони сьвящєників, справа шкїл не домагає.

Чому? Причини ті самі, що по инших оселях. Недостача почутя потреби школи, несовісність у виплатї, недостача відповідних фахових людий, недостача якогось загальногго звєна шкільного у цілій Парані. Як тепер, сїх руских шкїл в кольонї рїо-кларській є 4: с. є на кольонї 3, вїсиналї 8 і 7, та Дорїзонї, де є учителем фаховим п. Куц. Крім сєго є польська школа ведєна монахинями в Рїо Кларо, на 3, кольонї, та губернїяльна бразилїйска в Марєшалл Маллет. В цілій кольонї купців руских є 24. Товариств руских, читальнє „Просьвіти“ 3. 5 на кольонї 3, вїсиналї 2, та в Дорїзонї. Головним мунїсипальним містом кольонї цілої є тепер Марєшалл Маллет.

Від р. 1911. стало оно містом мунїсипальним, хоч що до торгового руху став ся Маллет таї Дорїзон великими, від часу поведєня залїзничї лінії Понта Гросса-Унійов да Вікторня.

Місто Маллет стало ся чєрєз се осередком цілої кольонї. Самє під сью пору Русини забирають ся у місті до будови власного своєго „Народного Дому“. Оно піднесе ся ще більше від хвилї, коли в осередку кольонї в Марєшалл Маллет побудують руску церкву. Сєй плян будови сьвятинї Божї в Маллет вже був в пляні перед кількома лїтами, коли то мала будувати ся церква на кольонї 3, та обставини прикрї, про котрі нинї голї згадувати, а радше забувати — не дозволяли приступати до будови церкви. Тепер, коли неодно минуло ся, призабуло ся, при вїні обставин, намїр будови церкви в Марєшалл Маллет можна прийняти в найбільшім вдоволенєм і запорукою, що з побудованєм Божого Дому стане о много більше значучим, та тим сам справа руска стане висше.

Поки що у Маллет нема каплицї ні рускої, ні польської, ні бразилїйської. Руска церква буде протє першою. До єї будови мають вже в коротцї приступити, а буде отсе лежати на видній площї, при одній з головних улиць міста. Нема у Парані більш оживленої оселї в красшою будучиною, як є під сью пору оселя Рїо Кларо зі своїм містом Марєшалл Маллет і Дорїзоном. Правда, Прудєнтопіль що до числа Русинів о много більший, коли торгового руху у Прудєнтополї нема, бо нема залїзницї.

А навіть коли в теперішних обставин дивити ся у будучину, то Рїо Кларо, не знати, чи не ставити висше політичного житя прудєнтопільської кольонї. Будь що будь в Марєшалл Маллет до мунїсипальної ради належать 1 Русин камерист, а 2 заступники — а у Прудєнтополї? Стїльки тисяч народу, а не витворив нинї такої політичної сили, що би мати 2 камеристів у камері. Се тільки щось можливого серед нас. У нас нераз і таке буває, що комусь про щось подібного говорити, то який вислїд доброї, зрілої, розумної ради? Йде така людина запродана там, де не треба і обжаловує сьвящєника, що він, Padre, каже нам держати ся своєго.

Знаємо людий рїо-кларських! У них инша гадка, инше стрємїнє — більше злуки, а тим самим виробити собі можуть більш значучє положенє, як прудєнтопільські Русини.

— Смертєльні випадки в горах. З Інсбрука доносять, що оводї впав підчас прогульки в гори однорічний доброволець 50. п. п. Альфред Відайм і погіб на місці. Єго товариш, профєсор Норманд в Будапєшта, тяжко покалїчив ся. — В Тур-Салїєр — як доносять з швайцарского Берна — впали три французкі студєнти зі скали високої на 1.000 метрів і погїбли.

— Убийник проф. Бутковського, Ілїя Джиґало, почав виявляти оводї великє здєнервованє, говорив до себе голосно і кричав по ночах, чим перешкаджав иншим вїяням в снано. Товариші в вїзницї почали вперед Джиґалу успокоювати, а коли він не переставав кричати, побили єго так сьильно, що вїзнича власть мусїла єго забрати до вїзничого шпиталю при ул. Казимирівській.

— Убийство. Дня 22. с. м. коло 9. год. вєчером убили невзїсні досє злочинцї начальника громади в Нєвзїсках, городєнского повіта, Лукїяна Фудка. В тій справі почало ся вже судове слїдство.

Оповідни.

— З Дирєкції шкїл У. П. Т. у Львові. 1) Вписи учениць до всїх шкїл У. П. Т. відбудуть ся по фєриях в днях 1. 2. і 3. верєснєя від год. 9—12 і від 3—6.

2) До впису повинна явити ся учениця особисто в товариствї вїтця, матери або опікуна (або бодай їх заступника) і принєсти зі собою: а) сьвідєцтво шкільнє в послїдного віпроку; б) одчу точно виповнену вписову карту, котру набуває ся в школі, остемпльовану марками товариства.

3) Нові ученицї, що зголошують ся до школи вправ і І. кл. видїлової, мають предложити крім того сьвідєцтво щєплєня вїсои і метрику уродженя. Ученицї, що зголошують ся на І. рік семінарїї, мусять ще предложити сьвідєцтво фізичного уздїбєнєя, виставленє урядовим лікарем (фізиком). Всї кандидатки семінарїї мають предложити п'ямєнну

заяву родичів або опікунів що до точного складання оплат.

4. Оплати шкільні є такі: а) в школі вправ 4 К піврічно; б) в школі виділовій для учениць І. П. Ш. кл. 6 К піврічно, для учениць ІV. і V. кл. 10 К піврічно; в) в семінарії виносить місячна оплата на І. році для всіх учениць без вимку 10 К, яка не буде нікому знижена — на висших роках остають оплати раз ученицям визначені. Сі, що мали знижене в попереднім році, користають з него даліше, о скільки Учительский Збір і Головна Управа Товариства не відбере, або не обмежить їм сеї знижки (а радше сеї стипендії) задля лихих реч в поведень, пильности або поступів; г) нечесть до влати таксе для семінаристок устанавляє ся до 10. кожного місяця, для учениць школи вправ і виділової до 10. жовтня в І. півроці, а до 10. марця в ІІ. півроці. Дирекция має право по тих речинцях видалити в короткій дорозі ті учениці, що не виплатили належної такси; д) при вишії складають ще учениці виділової школи і школи вправ 2 К на шкільні прибори, а кандидатки семінарії 4 К висового і 1 К на шкільні прибори. Від тих оплат не може бути віяна учениця звільнена; е) за науку стенографії і французкої мови платять учениці (семінаристки) місячно по 1 К. В школі виділової стенографія і французке обовязкові.

5. Поправчі іспити відбувати ся будуть в днях 1. і 2. вересня від години 9-ої рано. Вступні іспити на І. рік семінарії відбудуть ся 4. вересня по богослуженю. Вступні іспити до інших клас всіх трех шкіл відбудуть ся 4. і 4. вересня.

Шкільний рік зачне ся днє 4. вересня торжественним богослуженем. Наука зачне ся 5. вересня о год. 8. рано.

Замітка. Звертає ся увагу, що до записів по вакаціях мають зголосити ся також всі ті учениці, що зістали прийняті на перший рік семінарії перед вакаціями.

Іменования і перенесеня. Президія галицької кравової дирекції скарбу іменувала концептових практикантів скарбових: Кам. Оплюстіля, Йос. Гольдшміда, Мик. Вовка, Фр. Швакоффа, Жигм. Ваха, Стер. Стеф. Стернальського, Ав. Притку, Йос. Єзьоранського, Стеф. Стасиєвича і Едв. Штрасера, скарбовими концептистами в Х. кл. рангі, рахункового асистента Ів. Басьціка, рахунковим офіціалом в Х. кл. рангі і рахункового практиканта Йос. Пшибитньовського, рахунковим асистентом в ХІ. кл. рангі в галицьких скарбових властях.

Міністер судівництва переїс радника кравового суда, др. Жигм. Ясінького з Чорткова до Львова і повітових судів: Тад. Дядушинського в Тернополі до Самбора, Теод. Яскуляка в Золотого Потока до Чорткова, Стан. Спендаковського з Будавнова до Перемишля, Конст. Грабського з Винник до Львова, Ант. Рака з Солотвини до Тернополя, Мар. Генр. Мацейовського з Глинян до Львова і Карла Дроздовича в Немирова до Глинян; іменував радниками кравового суда: радника кравового суда і начальника повітового суда в Жабю, Ів. Каспарка в окружнім суді в Станіславові, ради. кр. суда і начальника пов. суда в Заставній, Альф. Регія в Чернівцях, Генр. Ант. Вольского в Новім Селі до Стрия, Стеф. Бол. Лукавского в Мостисках до Львова, Ів. Вислоцкого в Сіняві до Перемишля, а даліше повітових судів і начальників пов. судів: Ів. Писарского в Ходорові і Стан. Гавенду в Куликові, обох полишаючи в їх дотеперішних службових місцях, Ант. Мігдала пов. судию в Чернівцях до Сучави і повітових судів: Гавр. Фр. Ротера в Отивії до Самбора, Філ. Грабовеньского в Дрогобичі до Чорткова, Тад. Залчківского у Львові до Золочева; іменував Волод. Обмінського пов. судию в Перемишлі, радником кр. і начальником пов. суда в Жовкві; повітовими судьями і начальниками повітових судів: заст. держ. прокур. др. Меч. Постемпского в Коломиї до Косова і судів: Волод. Куцїля в Козовій до Жабя, Яр. Кравса в Угнові до Сіняви, Стан. Червіньского в Перемишлі до Боршнів, Едм. Винницького в Будавнові для Будавнова, Зд. Юр. Будавньовского в Болехові до Медвнич, Ор. Людв. Зембу в Перемишлі до Мостиск і Ів. Людв. Мейгера в висшім окр. красвім суді у Львові до Бірчі; повітовими судьями судів: д-ра Нус. Фербаха в Виж-

ниці до Черновець, Волод. Фішера в окр. суду кравового висшого без означеного служб. місця до Вашковець, Ів. Гавбія в Кімполонізі до Сучави, Сильв. Пелех-Личаківского в Отивії до Отивії, Юл. Дроздовского в Підгайцях до Дрогобича, Ів. Смеречняньского в Вишнівчику до Будавнова, Мик. Івасюка в Долині до Золотого Потока, Анат. Лепкого в Косові до Мельниці, Риш. Молінка в Сокалі до Немирова, д-ра Вячесл. Романовского в Мостисках до Радимна, Тад. Папея в Дрогобичі до Солотвини, д-ра Л. Левнера в Раїдвцях і Павла Устияновича в Садагорі — обох до Черновець; іменував заступника державного прокуратора в Бережанах, Йос. Шольца, прокуратором.

— Конкурси. І. Виділ Україньского Педаг. Тов. в Горлицях прийме до бурси на 1913/14 шкільний рік 35 питомців учеників гімназії і народних шкіл. Місячна платня 25 К, одворазово 3 К на інвентар і 2 К як членський вкладку Товариства „Просвіта“. Бідним а пильним ученикам платня може бути знижена. Поданя внесуть як давнійші, так нововступаючі питомці найпізнійше до 15. серпня с. р. на руки о. Е. Менціньского, пароха в Маластосі, п. Ролиця Руска.

ІІ. Виділ Україньского Педаг. Товариства в Горлицях розписує конкурс на газдиню до бурси. Платня після умови, а до помочи Виділ додає служницю. Рефлектуючі пані зовлять внести свої офerti на руки о. Е. Менціньского, пароха в Маластосі, п. Ролиця Руска. — За Виділ: о. Е. Менціньский голова. Тимко Перейма секретар.

— Доповняючий вибір одного члена повітової ради в Стрию з групи більших посілости розписала президія намісництва на днь 16. вересня с. р.

Телеграми

з дня 31. липця.

Ішль. Архієпископ Скодри, Сереті, прибув вчора до Відня, а нині прийме его цісар на послуханю.

Відень. „Die Zeit“ доносить, що цісар дозволив на заложеня летничого відділа для маринарки. Сей відділ буде складати ся з 160 жовніврів.

Софія. (Болг. аг.). Вчора на цілій передній лінії болгарско-сербській було мирно. Греки пробували напасти на наші становища, але їх відперто.

Букарешт. (ТКБ). Начальний вожд престолонаслідник кц. Фердинанд повернув до Букарешту.

Льондон. (ТКБ). До „Таймса“ доносять з Пекіна, що провінція Гуан проголосила свою самостійність. Зате Нанкінг піддав ся північному правительству.

Петербург. (ТКБ). В Царицині лучив ся онопді смертельний випадок чуми.

Париж. (ТКБ). Дневники доносять з Тангера, що положене в Телізан стає що раз по важнійше. Мешканці граблять міста, головно в живівській дільниці. Серед іспанських жовніврів ширить ся переляк. Трох з них розстрілено за утечу.

Оголошене.

Дівоча гімназія та Інститут СС. Василянок у Львові, при ул. гр. А. Потоцкого 95. В розвитуку українського шкільництва слідуєчий рік означує ся тим, що дівоча гімназія СС. Василянок одержує осьму класу а відтак і відбуде першій іспит зрілости. Будуть се перші матуристки, що відбули науку в українській привлюдній школі. Від них має право помагати ся український загал більше, чим від інших, бо гімназія, в якій побирають науку, удержувана приватними українськими фондами. Сам будинок, де містять ся гімназія та інститут, положений в найздоровійшій дільниці міста, з далека від міського гамору. Прегарна будівля в українським стилу манить око а правдиво европейській комфорту у внутрі дає запоруку всякої вигоди на гігієні. Наукові салі просторі, високі, яснї. Коритарі виложені лінолаєво, щоби і серед найбільшого руху а часі перерв не збивав ся порох. Кабінет географічно-історичний, природничий і фізикальний розпоряджують всіма науковими середниками, потрібними до поглядової науки. Україньска, польска та німецька бібліотека для

учениць заосмотрена в найдобрійшій творилітератури, що мають виховувати та підносити духа молодіжи.

Фахові учительки уділяють науки французкої мови, рисунків, ручних робіт та гри на фортепьяні. Щоби відповісти вимогам найновішійої педагогіки, естетики і гігієни приєднав Заряд гімназії нову учительку для ритмічної руханки після системи проф. д-ра Еміля Jacques Daleroze-a, який отворив новий метод, щоби виобразувати ритмічно-музикальний слух та красу рухів. Школа ритмічної гімнастики в Гелленуа коло Дрезна оперта на сій методі здобула собі світову славу.

Та сим не вдоволив ся Заряд; знаючи, що шкільна праця абсорбує молодечі сили, зробив все, щоби ученицям дати можливість відискати їх серед приємної розривки. Перед будинками розтягає ся старанно удержаний город зі стежками до проходів. В городі ввзірцево уладжені токи до лувки (крокету) і ситківки (тенніс) а в зямі простора совганка. Для розривки уряджена також кругольня. Зі всіх тих уладжень користають учениці інституту, яких спальні, робітні, ідальні та купальні мусять вдоволити і найвибагливішых. Заряд не щадить в сїм напрямі, а дає своїм інституткам все, чого домагає ся добрий смак, вигода і гігієна, памятаючи на се, що беручи на виховане молодіж, відповідає за неї перед Богом і цілим українським народом.

І є повна надія, що відповість великому і трудному завданю та, що українську дівочу гімназію та дівочий інститут поставить на таким престижу, що буде міг стати взірцем для своїх і чужих.

Всякі поясненя в справі приміщення учениць в інституті уділює Заряд Монастиря Сестер Василянок у Львові ул. Потоцкого ч. 99.

При народній школі ОО. Василян в Дрогобичі суть вільні дві учительські посади. Убігаючи ся о сю посаду кандидати мають посідати кваліфікацію народних учителів. Місячна платня 77 К. Зголошеня на адресу: Ігуменат ОО. Василян в Дрогобичі. 557(8)

Парохія до заміни — 130 моргів орного а 40 ліса і пасовиска а 20 злр. морг в добрій посесії, платне з гори — за принайменше рівнорядну — купелі в місця, церков і будинки нові, лиш на рефлектуючі відповідає ся. — Адреса: О. П. почта Кут и коло Косова poste restante. 556(5)

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові, ул. Руска. 20. Телефон ч. 788. засноване при Товаристві взаїмних забезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоварищенях з р. 1878. Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу. Цілю Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам забезпеченим в „Дністрі“ від більше літ. Відсотки від вкладок 4%, без потручення рентового податку. Вкладни приймає і вишлачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полудне. Конто в Почтовій Шадниці 35.527. Жирове Конто в австро-угор банку Шадничі вклади К 3,683.428.— Власний масток К 474.302.— Уділені позички К 4,494.957.— Канцелярії Товариства отворені перед полуднем

Рух залізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1913 Р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені г р у б и м друком. Години нічні від 600 вечером до 559 рано означені підчеркненням чисел минутних.

Крізгу до Львова

на головний дворець: З Кракова: 223, 542, 6220, 725, 845, 955, 110*, 125, 220§, 530, 751†, 825, 940 *) в Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) в Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. о) З Мостяск. З Підволочиск: 715, 1125, 147§, 213, 525, 1030, 1048†) †) З Красного. §) Від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно. З Черновець: 1207, 523*, 543*, 740, 1028†), 145, 535, 631, 925 *) Зі Станіславава. †) З Колома*. І. З Ходорова в кождий днь по неділі і свята. Зі Стрия: 720, 9 (0, 1140, (20, 11. 1042§), §) Від 15/6 до 8/9 включно лишень в неділі і римо-кат. свята Зі Самбора: 745, 955, 148, 830. Зі Сокаля: 705, 100, 788. З Яворова: 804, 420. З Підгаєць: 1120, 1020. Зі Стоянова: 950, 635.

на дворець „Львів-Підзамче“: З Підволочиск: 656, 1105, 133*, 158, 506, 1012, 1031†) †) З Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. З Підгаєць: 726*, 1049, 1001, 1200§) *) в Винник. §) в Винник лиш в суботу. Зі Стоянова: 931, 611

на дворець „Львів-Личаків“: З Підгаєць: 708*, 1031, 303* 941, 1143§). *) З Винник. §) З Винник в суботу.

Візгу зі Львова

з головного двірця: До Кракова: 1235, 335, 825, 832, 128†), 205‡, 245, 340*, 550, 700, 730, 1110 *) До Ряшева. §) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) До Городка яг. До Підволочиск: 608, 1040, 200, 245§), 255†) 840, 1115. †) До Красного. §) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. До Черновець: 245, 610, 910, 1008, 230, 312*), 552†), 750, 1100. *) До Станіславава. †) До Коломиї *) До Ходорова в кождий днь перед неділю і святам. До Стрия: 725, 1102§), 150, 650, 815, 1125. §) Від 15/6 до 8/9 вкл. лише в неділі і римо кат. свята. До Самбора: 652, 905, 350, 1056. До Сокаля: 750, 235, 750, 1135*). *) До Рави рускої (лише в неділі). До Яворова: 840, 631. До Підгаєць: 555, 453. До Стоянова: 805, 600.

з двірця „Львів-Підзамче“: До Підволочиск: 623, 1100, 214, 258*), 312†), 902, 1133. †) До Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щодня. До Підгаєць: 609, 134*), 515, 1040§). *) лише до Винник. §) До Винник лише в суботу. До Стоянова: 822, 612.

на дворець „Львів-Личаків“: До Підгаєць: 628, 153*), 536, 745*), 1059§). *) Лише до Винник. §) До Винник лише в суботу.

Локальні поїзди.

на головний дворець: З Брухович: щоденно 655. щоденно: від 1/5 до 30/9 726 від 1/6 до 31/8 837, 1100, 341, 515, 930. в неділі і римо-кат. свята: від 1/5 до 31/5 341, 930. від 1/6 до 31/8 154. З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 911, від 1/6 до 31/8 125. в неділі і римо-кат. свята: від 11/5 до 31/8 1010. З Любіня: в неділі і римо-кат. свята від 11/5 до 8/9 900. З Винник: лише в суботу 1216.

з головного двірця: До Брухович: що днь: 600. щоденно: від 1/5 до 30/9 421. від 1/6 до 31/8 724, 1005, 225, 615, 835. в неділі і римо-кат. свята: від 1/5 до 31/5 225, 835. від 1/6 до 31/8 1247. До Янова: щоденно: від 16/5 до 15/9 308, від 1/6 до 31/8 1015. в неділі і римо-кат. свята: від 11/5 до 31/8 111. Ду Любіня: в неділі і римо-кат. свята від 11/5 до 8/9 225.